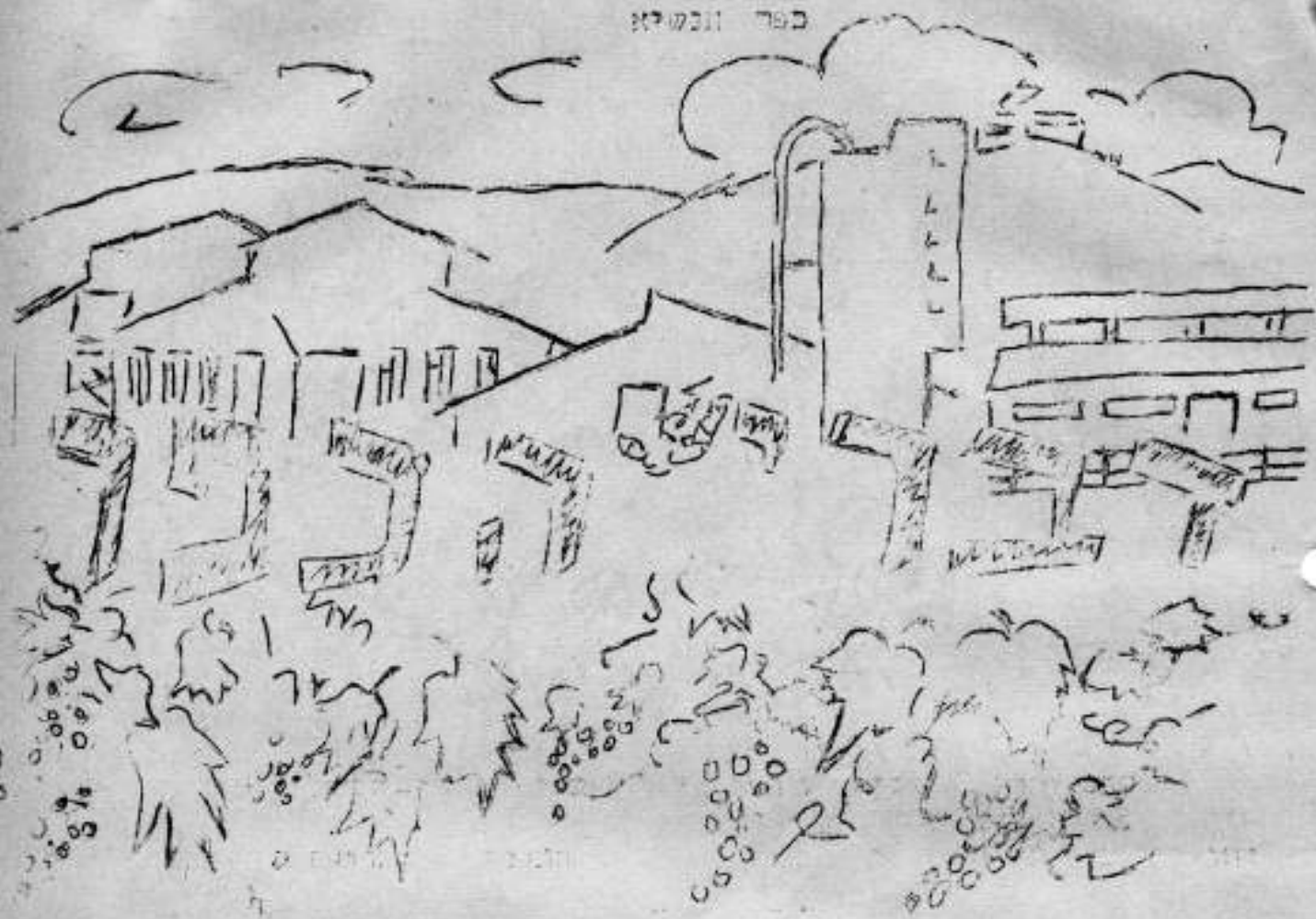

כפר ונשיא

14.10.1955

מס' 25

כ"ח בתשרי תשנ"ו

לא ידענו שבה לרגל יציאתם לשליחות הכנו מאהלים דרך
צלה ועבודה פוריה. מסיבת הפרייה אשר התקיימה בעוט ראשון,
קדשה למסדה, ערב טעטע. החבריה נהנו מהאווירה אשר העבירה אותם
כ-20 שנה אחריהם לתנועה הכונית באנגליה. על הרעיון הפיכוי
שי המסיבה אין הרבה להוסיף - הוא יבד בשלעצמו.

הערכת בקשה מאת המכוון ה' עין "לנוה" להסיר לנו על חוליה הורעין
כדאחרי מאמצים רבים סוף כל סוף הכנו יכולים לחיפיה את הכתבה.

ואנו כבר גרעין, הכשרה, מושגים שפרושים בגרות, גבוש או תחילת התבשמת של עקרונות ואידאליים עליהם הונחנו.

ואולם ראשיתה היתה כראשיתם של צמחים צעירים. תחילתנו כאותם זרעים שצבעם וגוונם אחיד ועם זאת הם מכילים בחובם חכונות מחכונות שונות שקשה לעמוד עליהן בשלב זה של היות הצמח בפוטנציאל, זרע ערין.

כזרעים היינו לכל ותחפזנו לתנועה היתה מקריה לחלוטין כדומה לאותו זרע הלוקה לו חופן זרעים מכל הבא ליד וזורעם בערוגה מנותקת, רחוקה מיתר הערוגות בלא שיתן ועתו על הזרעים שלקח, ועם זאת לבו פועם כחוקה בשעה הזריעה. מדוע זה רועה ירך הזריעה? מדוע נוטה צעד? האמנם הוזה אחת על חיה הזרעית?

ואין הזרע אלא המדריך הראשון ואין הזרעית אלא אנחנו - הגרעין בעתיד. ואלו הערוגה המנותקת השונה מיתר הערוגות אינה אלא התנועה אשר מגמחה היא לקחת זרעים ולנערות צעירים ולהעסיק אותם באותה צורה בה העסקו ברחוב, אלא שרק הצורה שזה ואלא התוכן שונה. מגמחה של התנועה ליצור בנער מגיל צעיר נקודת מוקד מרכזית, אשר אליה הוא מכוון את כל שדות התעניינותו האחרים. התנועה נותנת לנו את הכוון. ואמנם בשדות כור העינו עד הגיענו לתנועה, שדות שרכנו בהן נקודות התאחדות שנתפס אליהן מכסינו, תעה מכסינו מנקודה לנקודה ולא מצא לו מרגוע. משתגענו לתנועה עמד המדריך וחראה לנו נקודה אחת והנה היא קורנת וכחו יתר הנקודות; חלקט נששש ושוב לא היתה העין תועה כשעה.

אם אמרתי שנתנה לנו התנועה נקודת מוקד מרכזית, אין כוונתי כך למסרה שהעמידה בפנינו כדרך לעתיד, אלא בט למרכז שהיא היתה בשבילנו עוד באותה תקופה של ראשית חוכנו התנועה.

כפי שראוי לה לפי שיוצרת מטרה ראשית לחניכיה דרשה התנועה מהם שיראו בה גורם ראשי בחוכם. כמלים אחרות - קוט התנועה ואח"כ הבית וביה הספר. ואין זו ראייה חד צדדית, קצונית של התנועה; אורכא - זהו השקפה נכונה על תפקידה. מטרה הית עלינו לזנוח את הובותינו היום-יומיים במרה והחגשו כמפעלי התנועה ועוד יותר מזה - לזנוח את העסוקים החניכיים עלינו שנוהגים היינו לענות בהם בזמן הפנוי. קנה המדה שלנו בקטר לכל הדברים הסובבים אותנו החל להשתנות. ואולם אין לומר שתהליך זה עבר עלינו מינס אחד. ממושך היה התהליך ואפשר שעריין לא הגענו אלא לשלבי הראשונים. כמלים אחרות: התנועה מכונה את כל מקצה החוכי כוי ללמד את החניך לבחון את דרכו הן בחייו היום-יומיים, והן במאורעות מיוחדים, לאור קנה מידה אחיד, אשר המציתו אינה אלא עקרונות התנועה. אולם, קנה דרך חניך זה מאד מאחר שבחינה כזו של חייו היום-יומיים אומרת התמדה, עקביות, ארך רוח. לפיכך מקישה התנועה דרכים שונות בהשפעתה על הנער ומשתמשת בכלים שונים. היא מנסה להשפיע על הנער משתי נקודות מגע מרכזיות: מנקודת מגע רגשית חיותית, כלומר: השפעה בלתי אמצעית-חנך ההרגשה ואלו נקודת המגע השניה היא בדרך הלמודי חנך השפעה על השכל וההגיון - השפעה אמצעית. כל עוד הנער הצעיר ואיבנו מסוגל לקלוט השפעה הגיונית, מפעולה התנועה את כל כליה לשם השפעה רגשית חיותית וכליה מגוונים מאד: שיר, ספור, סיול, ארגון חברים, שיחות אשר כללט אינם אלא אבדים של גוף שלם המהווה מסגרת מיוחדת שאינה אלא התכנית הסמלית.

התכנית הסמלית היא דרך בה נוקטת התנועה לשם העברת חומר הסטורי ובקשר לשם הקניה ערכים. השלבים המרכזיים בחלוצות עם ישראל מעבירים חנך כרי הפיכת החניכים לגבורה המרכזיים של הפרשה - הן ע"י משחק מבויים, הן ע"י טקס ומסכה רבה רומם שאיננה אלא טקס מאותן החלוצות, או אף ע"י הקשבה בנה לטפור התולדות, מעולם לא הרגשנו שמשו יוצר לנו מסגרת מכוונת; הרגשנו רק ששוב איננו חופשיים בהנועותינו לעשות מה שלבנו הפך. אפשר שלא למדנו את תולדות עם ישראל כראוי, אך עם זאת למדנו מהו מהוי הפרטי-זכית או זכרית חשובים ממסכת מצדה. כיום לעתים אנו שוכחים מהו המקור ואולם באותה הקופה כבר החלנו לקלוט שאנו תלויים במרה רבה בהחלטות החברה, כדעות הרוב, שאיננו יכולים להיות בהתכנסות עצמית כי תפסנו שכל אחר מאחז הוא חלק מן החברה ומלוי בה. תפסנו אף בהרגשותינו את השתייכותנו לעם היהודי. התכנית הסמלית לקחה משחקים הנהוגים ברחוב והכניסה בהם חנך חדש וע"י כן הפך מכשיר רציני להחדרת מושגים ועקרונות.

התכנית הסמלית יצרה לנו הוי חיים מיוחד ואם כי לא הרגשנו במסגרת, הרגשנו יפה בשנוי, אלא שעם זאת המשכנו להיות את החלק הארי מזמננו וחלק חשוב ממחשבותנו והרגשותנו בחיים הסובבים אותנו, מחוצה לתנועה.

הורינו שלחו אותנו מלכתחילה לתנועה משום שהכירו בערכה החנוכי ומשום שרבת הרגישו שתנועת הנוער מחנכה אל אותם ערכים עליהם הם לחמו, יחד עם זאת כהורים קשה היה להם לקיות מרכז כשביל הנוער וכך נוצרה הסתירה הגדולה שלאחר שהורים שלחו את בניהם לתנועה, החלו להצר את צעריהם בפעילות התנועה. תהליך זה הגיע לדי התפתחות נוספת כאשר לאחר מכן התלה השתייכותנו לתנועה להיות אקטיבית יותר. בית הספר ברומה לבית החל אף הוא להתנגד לתנועה מאחר שהרגיש שמרכז התעניינותו של הנוער פונה ממנו לאט לאט והשפעתו של המורה הולכת וקטנה בעקבות כך השפעה אחר שבדל והולך - התנועה. כך קרה שהתנועה פגשה בסמיכה עוינת את גם סמיכה שהכירה בתנועה ככח חיובי כשהוא לעצמו. על אחת כמה וכמה פגשה התנועה ברחוב כאויב מספר אחד שלה, כי אכן הרגיש הרחוב שהתנועה כוננת לגזל לחלוטין את תניכיו.

התנועה הצליחה להקנות את ערכיה באופן מרכזי ביותר ע"י טיול ומחנה בשעה שאנו היינו מנותקים מסמיכה חיינו הרגילה. לפיכך הפכו הטיול והמחנה לגורמים ראשיים וכשטיול נשזר לטיול ומחנה למחנה היו הם מסכת שלמה ומקיפה הן מבחינת הכרת הארץ ובקשר כשלבים מכריעים בתהליך הנוכחי. לפיכך גם הטיול הוא מקור החיות העקרי בחיי החברה של העדה התנועתית והמידע ראינו בו פתיחת תקופה חדשה. התנועה בהמשך הדרך הוביל אותנו לעבר הנוף עיוני שהסביר לנו הגיונית את מה שהחלנו להרגיש קודם לכן. את קרע לכן הפסנו בהרגשתנו שדרכנו מובילה לקבוצה שאנו צועדים לקראת חיים טובים יותר לכל הפרטים בחברה, החלנו להבין מדוע אנו צועדים לקראת חיים כאלה. מעתה החלנו לחשב את מעשינו היום-יומיים לא רק לאור תחושתנו הכריזאה אלא בעקר לאור עקרונות שהסבירו לנו אשר שמשו המרורים בדרכנו. מעתה כשקנה המדה שלנו נעשת מוגדר יותר התחילה שיכווננו לתנועה להיות יותר אקטיבית. נכנסנו לאותו שלב של מקבלים ונותנים פעילותנו החבטאה בהדרכת צעירים מאתנו ובארגון חיינו החברתיים.

בשלב זה גמרה התנועה את תפקידה והשאירה אותנו מצוידים בכל הערכים שיכלה להקנות לנו; עתה היא משלחת אותנו ללכת בדרך אשר התוודע לנו כמסרה. האמנם נדע להשתמש בציוויה? כלום נדע להמשיך בדרך ללא סטיות? לעתיד פתרוניים.

כמוסדות

במוסדות -

מוזכיר זמני : משום שמכאן יוצא לגזרונה לשבוע ימים ואחרי זה לוועידה החקלאית, הוחלט שמשה בן-חיים ימלא את תפקיד המזכיר באותה התקופה.

קורסים של הסכון בהשכלה בכתב: התקבלה ההצעה שכתתוף בשכני קורסים לחשמל-אום - אורי בליווהר ליוסף ס. והשני ליוסף ולדובלס ביהר.

מספלה נוער: הוחלט לא לשלח חברה לקורס למספלות נוער בשנה הזאת.

רכישת מחנה הנה"ל: משרד הכסחון הציע לנו לרכוש את מחנה הנה"ל. היות וחבאי הרבייה עדין אינם ידועים הוחלט לדחות החלטה סופית בענין עד אחרי ברור נוסף.

החלפתו של גבריאל בהרכבות החודשות: משום שרצוני שבגבריאל יחזור לרכוב בכין בבית י"ט דרך למצא מחליף לשבילי בהרכבות החודשות. בגבריאל יוצא לחופשה בעתיד הקרוב והוחלט למצא עד אז מחליף שימשיך גם אחרי גמר חופשתו של בגבריאל.

הרומה מנגוליה: הוחלט לרכוש ספרים בשביל הספריה הפרגובית ב. הסכום שקבלנו מן ה- North Finchly Zionist Society

בקשה יצי לצאת לחופשה לחו"ל: הוחלט לפנות לקואופרטיב לשחרר את יצי מכלי לידוט מלא מקום לתקופת חופשתו.

ייעול עבודה במפעל: התקבלה הצעה של מופטי לערך סקר ע"י מומחים לייעול. הסקר ייערך במשך חודש ימים ויעלה כ-1000 ל"י. יש לקחת בחשבון סכום רומה לזה כדי להצא את הסכומים שיוצרו ע"י המומחים.

מספלת לבנון: עם יציאתה של שושנה יש הכרח למצא מספלת לגנון. הוחלט
שריכה כהן תמלא מקום זה עד להדפס הצמבר, ואז יערך דיון נוסף.

ספריה פרבוגית: התקבלה הצעה להתחיל בהקמת ספריה פרבוגית במקום קבוע.
הוחלט לרכז את הספרים הפרבוגיים הנמצאים בקבוץ ולקנות ספרים נוספים מתקציב
מיוחד לכך, ומתכונם מאנגלית (ראה דו"ח המזכירות).

תקציב אישי למורים: הוחלט להביא לאשור המזכירות הצעה על תקציב אישי
של 50.- ל"י לשנה לרכישת ספרים מקצועיים לכל מורה ומורה מחלמד.

ביום ה' שעבר התקיימה שיחה על הנושא "למוד הקריאה והכתיבה לילדים
מתחילים". את פתח את השיחה והיתה השתתפות ערה. יש הצעה להמליך בשיחות
מעין אלו. עתה מתכוננים לערך שיחה על "ההגייה בחיים היומיומיים של
הילד".

בועות החברה -

בסיעות לחו"ל: בזמן האחרון נכנסה הועדה באופן רציני למציאת צורה כצו
להחלפת האסיפה מלפני הרכה זמן, והיינו הרכה חור לנסיעות לחו"ל. חור
דיוניה בחקלה הועדה בשני מסגולים רציניים.

1. יש סכומים קטנים לקבוע את החור בצורה הצורקת ביותר - קשה להגיע
לצדק מוחלט. לשם כך הוצגה הועדה לפני שיחה חברית אשר תוקיים בקרוב, הצעות
בכדי לקבל תוכנה מן החברים, עוד לפני הבאת הענין למליאת האסיפה.
2. הענין הכספי שכרוך בנסיעות לחו"ל. הועדה דנה במסגרת שיש למצא דרך
אשר את המבט לא לגמרי שריונית, חלף בכל זאת לקראתה. בהתאם לכך הועדה רוצה
להביא את הענין הכספי לפני המזכירות. הצעה המזכירות תקבע את צורה השתתפותו
של המסק, וזה יעצב את דמות הרכה אשר יתנהל באסיפה.

הצעות פתח

מדינה -

מאז הופעת העלון הקודם סכמו את היכולת הצרכים הקיימים לשנת תשס"ז -
מסתכמת עליה נכרה היכולת הנובעת מכמה סכומים, שביניהן עיבוד אינסטנטיבי יותר
של המסמך ורציפות באספקה כך שלא היו הפרעות בהאכלה. גם ביהר מ"קי הגליל
היות עליה מחמת הקיץ הנוח שעבר עלינו.

היכולת הנובעת ל-78500 ק"ג ריגית (לעומת 59 טון אשתקד). זהו יכול של
274 ק"ג לדונה (תשי"ז, 206 ק"ג), ומחווה עליה 33%.

שווקנו 66 טון, ויתר עוד מוכה ומחכה לשווק המתנהל בעצלהיים.
העבודה אנשים ירדנו עד 1642 י"ע (לעומת 1978 י"ע אשתקד - 17% פחות).
הירידה היא בחלק הוצאת מחסר הידים השורר במסק.

לשנת הבאה נקוד לעלות על יכולתנו על השנה ומסרתנו היא 300 ק"ג.
לדונה.

מסמך -

בסקירה קצרה על העבודה בשנה שעברה, אשר להכנס הצורה כזאת: התנא-
ים האוניקסיטניים בארצות הבית, היוקר הרב של מחיר המים, ונוסף על קשיים
אלה, המחסור האסור בצום עובדים קבועים ומעובדים בעתיד הענף, בוחנים
את אחריותהם בכל עובדות השנה. חלקה העקרי שהספקנו ללמוד הוא שאחז התנאים
החשובים ביותר להצלחת גידול כל שהוא, הוא הכנה נכונה וסוכה של השטח לפני
הדריעה - ז"א עיבודים נכונים בזמן הנכון בכלים הנכונים: - זכור הורגני
יסודי, והוספת יסוד של סיד הקלאי לכל שטח ושטח נוסף על מחזור זרעים מתאים
עשוייה לוול את התוצאה הרצויה. כל הפעולות האלה ביהר, חייבים להעשות -
ולא, אין להתפלא אם היכולים ירדו.

במשקנו חסר אחד היסודות לענף מספא רצוני - והוא המרעה הזרוע. אף על פי שמחיר המים אצלנו יקר מאד ידעתי היא שמרעה קיצי לבקר יכול להשתלם מכל הכוונות. העדר היסוד הזה, והצורך בגידולי קיץ עונתיים, מיקרים את האספקה הגסה עד כדי כך שמספיק רב אם יהיה המזון הגס מוצר באופן רנסבילי.

חוסר עובדים קבועים בענף הוא בעיה ותלקה מאד. אין להעלות על הדעת שלאורך ימים ניתן לעבוד במתיחות רבה, ולהשתלם על שטחים מפורזים, הוך כדי עשיית כל העבודות השונות, בכוחות של חסר אחד ועובדים זמניים אחרים. הסתו הכעיה החריפה מאד, ואנו חובעים פתרון מהיר לבעיה הזאת.

היגוש אצלנו השנה הוא כזה שהגידול החשוב ביותר שמגשר בין גידולי חורף וקיץ, הוא הסלק, אנו זורעים ישר לשדה, ואחר כך מוללים, שלא כמו בשנים שעברו כשהיינו רגילים לשתול שזור מנכסה קטנה, השנה זרענו שטח של 20 דונם וכרגע הוא נראה מאד יפה, נביחה מלאה וירוקה. אם נוכל לשמור על נקיזן השטח ולעמוד על המשמר נגד הרקים, יש להניח שיהיה לנו יכול מכורך בשעת התחלת ההאכסה.

בגידול קיצי הן לחציר והן לקצירה, (ומרעה לצאן) העשה מודני כבש לעצמו מקום מרכזי. יכוליו בכוהים, והיות והוא לא מפתח אשכולים כמו החירס הוא לא מושך אליו את החזירים בהעדר מרעה זרוע, הוא גם החשבון בגידול קיצי עקרי.

האספקה שלנו, במדרון תל רומן נורע מכתחילה על שטח שטחי מאד, ולגמרי לא מתאים לגידול עם הדרישות של מלכת הקיסניות. בכל זאת, במידה שיכולנו להשקות אותו בסדר, (ובגלל הסופוגרפיה של השטח, והאורך הרב של הצנור שלחץ המים לא הספיק לו) הוא הניב יכולים שיכולנו לצפות להם, אם לוקחים בחשבון את התנאים של הקרקע שם. לצערנו, היבליה פשה בשטח, וקירבה תל רומן ואד-מותיו המוכרות שממשות כר נרחב לחרקים ופונדקאים שונים, והעובדה שחפרפרות עשו להם בית קבע בשטח, ייקרו את הוצאות הייצור עד כדי אי-רנסביליות. בשטחים אחרים באדמות יותר עמוקות, וישרות, ניתן ע"י זיבול טוב הוספת רציניות של סיד ועיבוד נכון, להשיג יכולים טובים מהקטנית הזאת.

התלתן בגידול חרפי מדרך כלל לא מעמיד אותנו לפני בעיות מיוחדות (פרט לכוה ארס). אפשר להרוסה עד כמה באובה הבעיה החיה את לוקחים כדוגמה את הכשלון בגידול סורגוס לחמץ. בגלל העדרו מן הבית לתקופה ארוכה נכשל הגידול לגמרי, אם כי אני מאמין שלא היה מצע זרעים מוכן בעת הדריעה.

ולטיים, יש להעמיד את הענף על יסוד בריא. לזרוע שטח למרעה קיצי רב שחתי, להחרכו על גידולים להספקת חמץ לכל השנה, ולפתור בתקום את הבעיה של חברי קבועים בענף.

מאיר.

נרי

סוף סוף התחלנו כסקול בסביבת הגן ובית הספר החדש. כחבר מהמעט שעשינו שזה סקול כנר, מקרים לבמר את המפעל לפני הירדה.

כדי לעורר את חברינו להתחיל כסקול גינות פרטים ע"י בחינת זרענו מנבחות חדשות במכר רב-גבני בשלל צבעים.

נגרית

בזמן האחרון התרכזנו בעקר על עשיית רהוט לבית הספר. עד כה השקענו כזה בערך 50 י"ע, ויש להניח שגמר הרהוט יקח עוד 20 י"ע בערך. לכל הרהיטים משתמשים ב-3 ממ"ע עץ ו-3/4 ממ"ע דיקט. עד עכשו עשינו 8 ארונות קיר, 40 כסאות, 20 ארונות-לילה ו-20 שולחנות-כתיבה לילדים, 11 שולחנות (5 לחדר האכל ו-6 לחדרי שנה), שולחן כתיבה למורה וארון מיוחד למורה. כרגע עומדים לעשות עוד כסא למורה, רהוט למקלחת וכל מיני דברים קטנים. כל הרהיטים הנ"ל עולים בערך - 2500 ל"י (כולל המריט וי"ע).

על כצו מהיר של העבודות מקשה העובדה של חסר עובדים בענף. גם מצב הסכונות אינו כמו שזה דרוש, כי הן כבר די משומשות.

מסגריה

במסגרות האחרונים גמרנו את עגלת-האשפה וגם סנק למלוי שקים עם

סנך זה נמצא עתה בחלסה. יתר על כן הייתה נישט לנו עדין הרבה עבודה בהלחמה חביות לברכות החרשות. מצב העובדים עדין חמור. מקוים שנער אחר יבנס ומחכים לכואו של ברעין "לנגב" שגם ממנו יש סכויים לקבל חבד לעבודה בענף.

(בעקבות העלוות עמי)

מעט בארם אחר שהיה הולך בסדה ובירדו כד של חלב. פגע בו נחש, שהיה צועק מרוב צמא. אמר לו האיש: מה אתה צועק? אמר לו: צמא אני; ומה בירך? אמר לו: חלב. אמר לו: הן לי את החלב לשתות ואראך ממון הרבה עד שתתעטר. נתן לו ושחח.

לאחר ששחח הנחש - אמר לו האיש: הראני הממון. שאמרתי לי. אמר לו: כוא אחרי. הלך אחריו עד שבאו לאבן גדולה. אמר לו תחת האבן הזאת ממון הממון. הרים האיש האבן וחפר ומצא הממון. לקחו והביאו לביתו.

מה עשה אותו הנחש? קפץ ונשתלשל סביב צוארו. אמר לו האיש: זו מה היא? אמר לו: אני ממית אותך על שלקחת את כל ממוני. אמר לו: כוא עמי לפני שלמה ובית-דינו.

הלכו ובאו לפני שלמה ועור הנחש עליו. צעק האיש לפני המלך. אמר המלך לנחש: מה אתה מבקש? אמר הנחש: אני רוצה להרגו. אמר לו המלך: דו מעל צוארו, שאין נכון שחיה מוחזק בו יותר ממנו, מאחר שאתם בבית-דין. ירד מעל צוארו לארץ. אמר לו: מעתה אמר וברוך.

התחיל הנחש לדבר ואמר: אהרבונו, כמו שאמר לי הקדוש-ברוך-הוא: "ואתה תשופנו עקב". אמר לו לאיש: ולך צוה הקדוש-ברוך-הוא: "תבוא יסופך ראש". מיד קפץ האיש ורצץ מחץ.

מכאן אמרו: טוב שבנחשים רצץ את מחוץ.

= = = = =

(בית העלוות עמי)

היה סנך זה נמצא עתה בחלסה. יתר על כן הייתה נישט לנו עדין הרבה עבודה בהלחמה חביות לברכות החרשות. מצב העובדים עדין חמור. מקוים שנער אחר יבנס ומחכים לכואו של ברעין "לנגב" שגם ממנו יש סכויים לקבל חבד לעבודה בענף.

מעט בארם אחר שהיה הולך בסדה ובירדו כד של חלב. פגע בו נחש, שהיה צועק מרוב צמא. אמר לו האיש: מה אתה צועק? אמר לו: צמא אני; ומה בירך? אמר לו: חלב. אמר לו: הן לי את החלב לשתות ואראך ממון הרבה עד שתתעטר. נתן לו ושחח.

לאחר ששחח הנחש - אמר לו האיש: הראני הממון. שאמרתי לי. אמר לו: כוא אחרי. הלך אחריו עד שבאו לאבן גדולה. אמר לו תחת האבן הזאת ממון הממון. הרים האיש האבן וחפר ומצא הממון. לקחו והביאו לביתו.

מה עשה אותו הנחש? קפץ ונשתלשל סביב צוארו. אמר לו האיש: זו מה היא? אמר לו: אני ממית אותך על שלקחת את כל ממוני. אמר לו: כוא עמי לפני שלמה ובית-דינו.